

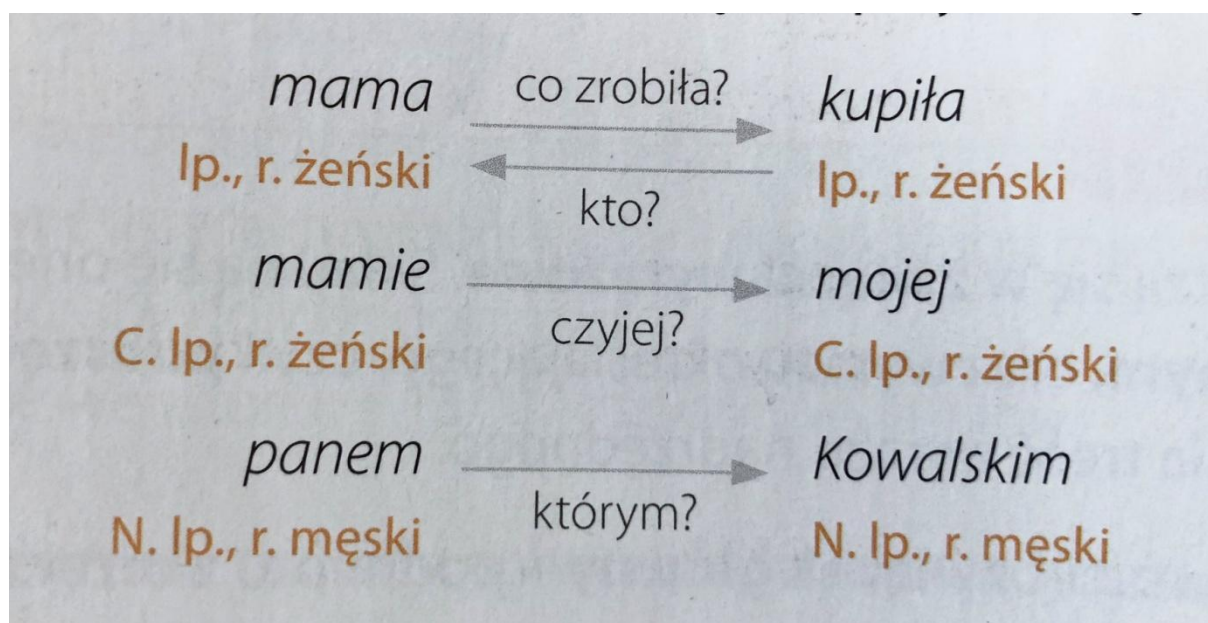
**Temat: W jakie związki składniowe wchodzą wyrazy? Lekcja powtórzeniowa
(lekcja online)**

Zapisz w zeszycie notatkę.

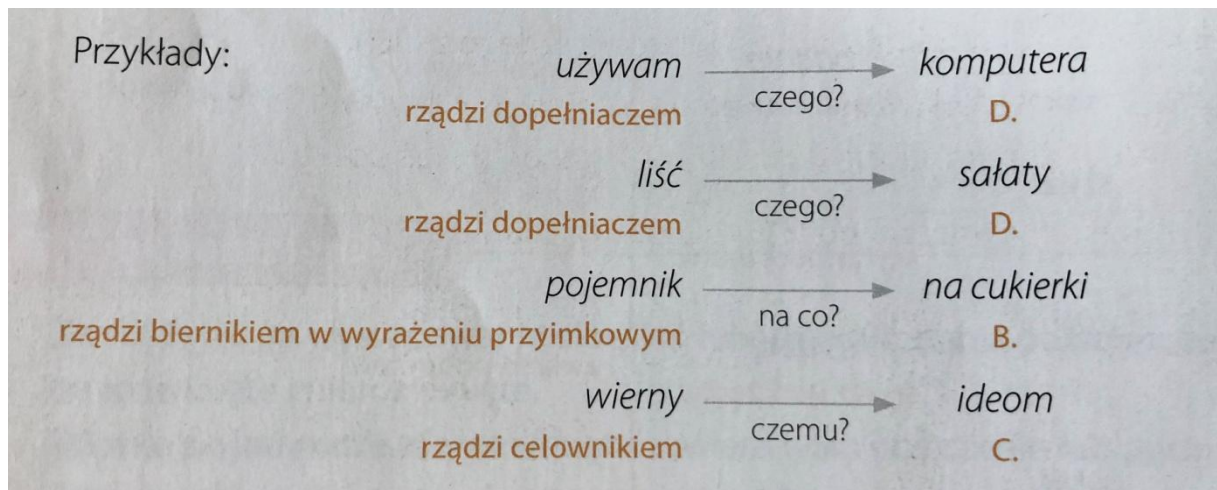
Wyrazy w zdaniu tworzą trzy rodzaje związków: zgody, rzędu i przynależności.

Związek zgody to taki związek, w którym wyraz podrzędny dostosowuje swoją formę do formy wyrazu nadrzędnego. Oznacza to, że formy obu wyrazów są ze sobą zgodne pod względem liczby, rodzaju, przypadku, osoby. Związkami zgody są zazwyczaj związki podmiotu i orzeczenia oraz niektóre związki z przydawką.

Przykłady:

Związek rzędu to związek, w którym wyraz nadrzędny wymaga od wyrazu podrzędnego, by wystąpił w określonym przypadku. Oznacza to, że wyraz nadrzędny rządzi przypadkiem wyrazu podrzędnego. W związkach rzędu występują dopełnienie lub przydawka.

Związek przynależności to związek, w którym wyraz podrzędny nie jest rządzony przez wyraz nadrzędny ani nie musi się z nim zgadzać pod względem formy. W związku tym wyraz podrzędny, będący okolicznikiem, jedynie przynależy do wyrazu nadrzędnego.

Przykłady:

szedł-----→ daleko
gdzie?

zmęczony-----→ mocno
jak?

ładnie-----→ bardzo
jak?

Niektóre wyrazy w zdaniu nie tworzą żadnych związków składniowych. Są to wyrazy poza związkami w zdaniu., które pełnią jednak ważne funkcje. Najczęściej służą zaakcentowaniu pewnych wyrazów w zdaniu albo wyrażają uczucia mówiącego bądź jego stosunek do treści wypowiedzenia.

Do wyrazów poza zdaniem należą:

- wyrazy wtrącone, na przykład: cześć, och, ach, hej, ha, halo,
- wołacze, czyli bezpośrednie zwroty do adresata, na przykład: Marto, Kamilu, słuchaczu.

Wyrazy wtrącone wydzielamy przecinkiem lub przecinkami, albo myślnikiem lub myślnikami. Po wykrzyknikach i wołaczach stawiamy przecinek lub wykrzyknik.

W celu utrwalenia wiadomości na temat związków wyrazowych zapoznaj się z informacjami zawartymi w poniższym linku.

<https://www.youtube.com/watch?v=IW2pIdome3k>